

First Bornean peacock-pheasants bred in Europe

Paul North

První odchovy bažanta bornejského v Evropě

Kuřata bažanta bornejského

prohlášen za osmý druh). Bažant bornejský byl pojmenován na počest Herr Schleiermacher z Grand Duke's Hessian Museum v Darmstadtu, Německo. Druh má typický bílý pruh na krku, kovově zelená ocelová oka na perech a výstražné volání, které je ostrým dvojitým voláním, více podobným projevům kukačky kohoutí

Porovnání zbarvení kuřat (vlevo kohoutek, vpravo slípka)

První dvě kuřata bažanta bornejského – *Polyplectron Schleiermacheri* se vylíhla 29. června 2012. Vejce snesl jeden z osmi párů bažanta bornejského dovezeného do Velké Británie, v roce 2011. Další kuřata se líhnou a odrůstají. (článek byl napsán v létě 2012 – poznámka překladatele)

Bažant bornejský je jeden z osmi druhů bažantů pavích z rodu *Polyplectron* (bažant hainanský – *Polyplectron katsumatae* byl nedávno

- *Geococcyx californianus* a nepřilíš podobné zvukovým projevům většiny ostatních bažantů pavích. V muzeích se nachází pouze několik zástupců a máme velmi málo informací o areálu výskytu a životních nárocích na prostředí na Borneu. V Červeném seznamu ohrožených druhů IUCN je zapsán jako Endangered - druh ohrožený. A to především z důvodů pokračování komerčního využívání lesů, ve kterých na ostrově žije, což má za následek fragmentaci a ztrátu životního prostředí. Další informace ve WPA News No. 53 stránky 13/14. (bohužel toto číslo nevlastním – pozn. překladatele)

Dovoz osmi párů od chovatele v Singapuru bylo vyvrcholením 18měsíční snahy několika členů Conservation Breeding and Aviculture Group (CBAG). Náklady dovozu a vybavení karanténní stanice bylo financováno CBAG společně

s chovateli, kteří obdrželi ptáky. Nakonec bažanti dorazili na Edinburské letiště 10. června 2011, potom strávili první

© John Corder

Jeden z kohoutů bažanta bornejského
zdravá kuřata! Do teď snáší každé tři týdny jedno vejce a vylíhlo se pět kuřat.

měsíc v karanténě v Edinburské ZOO (Highland Wildlife Park). Ptáci se ve vyhříváných voliérách bezproblémově usadili a s pomocí tří zkušených chovatelů všichni přežili zimu.

Na jaře 2012 se objevili první známky typického toku pavích bažantů, včetně podávání potravy a roztahování ocasního vějíře. Byl to překvapivý začátek, když slepice začaly snášet. Protože neprojevovaly snahu na vejcích sedět, byla první dvě vejce dána do líhně, ale bylo zjištěno, že jsou neoplozená. Ačkoliv třetí vejce obsahovalo kuře, zárodek odumřel ve skořápce kolem dvacátého dne vývoje. V červnu se nakonec vyklubala první dvě

© Paul North

Všechna kuřata byla odchovávána pod umělou kvočnou, ve společnosti nejméně jednoho kuřete jiného druhu (např. Křepela kalifornského – *Callipepla californica*). Dalším problémem bylo rozlišení pohlaví u kuřat, na rozdíl od většiny druhů bažantů pavích, kohout i slepice vytvářejí bílou duhovku, kterou nelze použít pro rozlišení pohlaví. V době kdy se první kuřata začala opeřovat, objevovaly se jemné rozdíly ve zbarvení. Při detailní prohlídce zad u nejstarších kuřat se ukázalo, že jedno z nich byl kohoutek, protože se začala objevovat oka, která v prvních letech na slepicích chybí. Několik prsních pírek bylo z každého bažanta vzato pro vytvoření DNA márkru.

Bohužel, jeden z dovezených ptáků, čtyřletá slepice v březnu uhynula. Slepice se zdála být nemocná několik dní a byla léčena jemnými antibiotiky. Pitva provedená Animal Health and Veterinary Laboratory určila za důvod smrti zácpa vejcem. Prasknutí vejce a zácpa vejcovodu vejcem jsou vzácnými příčinami úmrtí u všech druhů ptáků v období snášky. Zpravidla se nedá vyléčit ani v případech, že je objevena brzy.

Zdá se, že ostatní bažanti bornejského prosperují dobře, i když za všech pět odchovávaných kuřat je zodpovědný pouze jeden pár. Druhý pár snesl dvě oplodněná vejce, naneštěstí se ani jedno nevyklíhlo. Tento projekt již překonal mnoho překážek, ale stále má před sebou ještě dlouhou cestu. Plemenná kniha byla založena, první rodičovské linie byly zapsány a s tím, jak si ptáci zvykají, můžeme očekávat optimistickou budoucnost. Nejnovější informace o projektu budou k dispozici na příštím zasedání CBAG v únoru. Musíme blahopřát panu Keithu Chalmers-Watsonovi a jeho

týmu ve Fenton Barns k jejich účasti v projektu a za vytvoření prvních úspěšných chovných párů bažantů bornejských v Evropě.

Z originálu v The International Newsletter of the World Pheasant Association (issue 90) přeložil a upravil pro potřeby WPA CZ-SK.

Ing. Jiří Mrnka